

AW

ROYAUME DE BELGIQUE

-----

Avis 41.803/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

-----

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale, adjoint au Ministre des Finances, le 29 novembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "modifiant la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins de blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme", a donné le 20 décembre 2006 l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

#### Observation préliminaire

L'exposé des motifs indique que :

"Cette nouvelle législation (loi du 12 janvier 2004) a toutefois suscité d'emblée un certain nombre de problèmes et de questions concernant principalement :

- a) La procédure de fixation de l'amende administrative : quels sont les délais ? les droits de la défense ?
- b) Quel est l'organe d'appel compétent : le Conseil d'État ou les tribunaux ordinaires ?
- c) Et surtout la référence à l'article 113 de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce :"

L'exposé des motifs ne répond explicitement qu'à la dernière question. Compte tenu de la technicité de la matière, il serait utile de donner également une réponse aux deux premières questions soulevées.

.../...

Observations particulièresDispositifArticle 1<sup>er</sup>

Il y a lieu d'insérer un nouvel article premier mentionnant que l'avant-projet transpose partiellement la directive 91/308/CEE du Conseil, du 10 juin 1991, relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux, conformément à l'article 16, paragraphe 2, de celle-ci.

Article 2

(article 23, en projet, de la loi du 11 janvier 1993)

1. L'alinéa 1<sup>er</sup> en projet prévoit quelles sont les sanctions en cas de violation de l'article 10<sup>ter</sup> qui dispose que :

"Le prix de la vente par un commerçant d'un article dont la valeur atteint ou excède 15.000 EUR ne peut être acquitté en espèce".

La question se pose de savoir qui encourt ces sanctions. À ce sujet le fonctionnaire délégué a expliqué :

"Het artikel 23 van het voorontwerp voorziet enkel in de strafbaarstelling van de overtreding zoals gedefinieerd en afgebakend qua toepassingsgebied in het artikel 10<sup>ter</sup>, dat echter geen wijziging ondergaat.

Volgens het activiteitenverslag 2004 van de C.F.I., blz. 15, richten de in artikel 10<sup>ter</sup> gestelde verplichtingen zich in de eerste plaats op de verkopende handelaar, doch gelden eveneens voor de koper wanneer deze een Belgische handelaar is."

Il n'y a pas lieu de faire référence à la nationalité du commerçant acheteur.

Il convient que l'exposé des motifs indique clairement qui est sanctionné.

.../...

2. L'alinéa 2 dispose que sont aussi sanctionnés ceux qui

"(...) volontairement empêchent ou entravent l'exécution de la mission des personnes mentionnées à l'article 23*bis* en vue de rechercher et constater les infractions à l'article 10*ter*".

Interrogé à ce sujet, le fonctionnaire délégué a répondu ce qui suit :

"Zoals u terecht stelt kan de sanctie voorzien voor dienstbelemmering worden teruggevonden in talrijke andere economische reglementeringen. Het betreft hier het opzettelijk niet willen verschaffen van de inlichtingen die de ambtenaren kunnen opvragen, het weigeren van de toegang tot de winkel of het nemen van fotocopieën, kortom al hetgeen noodzakelijk is om een controle mogelijk te maken. Niet geïllustreerd is bijvoorbeeld het weigeren van een verklaring af te leggen. Dit is immers het goed recht van de betrokkene, niemand is verplicht om een verklaring tegen zichzelf af te leggen. Desnoods kan dit met voorbeelden in de voorbereidende werken verduidelijkt worden."

Cette précision mériterait de figurer dans l'exposé des motifs qui pourrait, par ailleurs, donner des exemples de comportements tombant sous le coup de cette disposition.

### Article 3

À l'alinéa 2 de l'article 23*bis* en projet, il faut écrire dans le texte français "preuve du contraire" et non "preuve de contraire".

-----

La chambre était composée de

|           |              |                                          |
|-----------|--------------|------------------------------------------|
| Messieurs | Y. KREINS,   | président de chambre,                    |
|           | J. JAUMOTTE, | conseillers d'État,                      |
| Madame    | M. BAGUET,   |                                          |
| Messieurs | H. BOSLY,    | assesseurs de la section de législation, |
|           | G. KEUTGEN,  |                                          |
| Madame    | B. VIGNERON, | greffier.                                |

Le rapport a été présenté par M. A. LEFEBVRE, auditeur.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

B. VIGNERON

Y. KREINS

AW

KONINKRIJK BELGIË  
-----

ADVIES 41.803/2

VAN DE AFDELING WETGEVING  
VAN DE RAAD VAN STATE  
-----

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 29 november 2006 door de Staatssecretaris voor de Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude toegevoegd aan de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme", heeft op 20 december 2006 het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

### Voorafgaande opmerking

In de memorie van toelichting staat :

"Deze nieuwe wetgeving (wet van 12 januari 2004) heeft evenwel vanaf de aanvang een aantal problemen en vragen aan de orde gesteld die voornamelijk betrekking hebben op :

- a) De procedure tot vaststelling van de administratieve boete: welke termijnen, welke zijn de rechten van de verdediging?
- b) Welk is het bevoegde beroepsorgaan: de Raad van State of de gewone rechtbanken?
- c) Vooral de verwijzing naar artikel 113 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken :"

In de memorie van toelichting wordt slechts op de laatste vraag expliciet geantwoord. Wegens het technische karakter van de aangelegenheid, is het nuttig eveneens op de eerste twee opgeworpen vragen een antwoord te geven.

### Bijzondere opmerkingen

#### Dispositief

#### Artikel 1

Er moet een nieuw artikel 1 worden ingevoegd waarin staat dat het voorontwerp gedeeltelijk richtlijn 91/308/EEG van de Raad van 10 juni 1991 omzet, tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, overeenkomstig artikel 16, lid 2, ervan.

.../...

## Artikel 2

(ontworpen artikel 23 van de wet van 11 januari 1993)

1. Het ontworpen eerste lid bepaalt de sancties in geval van overtreding van artikel 10<sup>ter</sup>, dat het volgende bepaalt :

"De prijs van de verkoop door een handelaar van een goed ter waarde van 15.000 EUR of meer mag niet in contanten worden vereffend."

De vraag rijst wie deze sancties oploopt. In dit verband heeft de gemachtigde ambtenaar op het volgende gewezen :

"Het artikel 23 van het voorontwerp voorziet enkel in de strafbaarstelling van de overtreding zoals gedefinieerd en afgebakend qua toepassingsgebied in het artikel 10<sup>ter</sup>, dat echter geen wijziging ondergaat.

Volgens het activiteitenverslag 2004 van de C.F.I, blz. 15, richten de in artikel 10<sup>ter</sup> gestelde verplichtingen zich in de eerste plaats op de verkopende handelaar, doch gelden eveneens voor de koper wanneer deze een Belgische handelaar is."

Er is geen reden om te verwijzen naar de nationaliteit van de handelaar-koper.

De memorie van toelichting moet duidelijk aangeven wie wordt bestraft.

2. Het tweede lid bepaalt dat eveneens worden gestraft zij die

"(...) het vervullen van de opdracht van de in artikel 23<sup>bis</sup> genoemde personen met het oog op de opsporing en vaststelling van de overtredingen op artikel 10<sup>ter</sup>, met opzet verhinderen of belemmeren".

Op een vraag hierover heeft de gemachtigde ambtenaar het volgende geantwoord :

"Zoals u terecht stelt kan de sanctie voorzien voor dienstbelemmering worden teruggevonden in talrijke andere economische reglementeringen. Het betreft hier het opzettelijk niet willen verschaffen van de inlichtingen die de ambtenaren kunnen opvragen, het weigeren van de toegang tot de winkel of het nemen van fotocopieën, kortom al hetgeen noodzakelijk is om een controle mogelijk te maken. Niet geviséerd is bijvoorbeeld het weigeren van een verklaring af te leggen. Dit is immers het goed recht van de betrokkene, niemand is verplicht om een verklaring tegen zichzelf af te leggen. Desnoods kan dit met voorbeelden in de voorbereidende werken verduidelijkt worden."

.../...

Deze verduidelijking moet worden opgenomen in de memorie van toelichting, waarin bovendien voorbeelden van gedragingen die onder deze bepaling vallen, zouden kunnen worden gegeven.

### Artikel 3

In het tweede lid van het ontworpen artikel 23*bis*, moet in de Franse tekst "preuve du contraire" worden geschreven en niet "preuve de contraire".

-----

De kamer was samengesteld uit

|          |              |                                       |
|----------|--------------|---------------------------------------|
| de Heren | Y. KREINS,   | kamervoorzitter,                      |
|          | J. JAUMOTTE, | staatsraden,                          |
| Mevrouw  | M. BAGUET,   |                                       |
| de Heren | H. BOSLY,    | assessoren van de afdeling wetgeving, |
|          | G) KEUTGEN,  |                                       |
| Mevrouw  | B. VIGNERON, | griffier.                             |

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. LEFEBVRE, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

B.VIGNERON

Y. KREINS